

Standardy Ochrony Małoletnich.

/wersja skrócona/

I. Wprowadzenie

Dokument ten ustanawia naczelną zasadę działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Jarosławiu – działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Stworzony w celu zapewnienia właściwej ochrony przed krzywdzeniem, dokument ten reguluje procedury zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi, takimi jak Konstytucja RP, Konwencja o Prawach Dziecka, Ustawa o systemie oświaty, Prawo oświatowe, Karta Nauczyciela oraz przepisami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy domowej i przeciwdziałania zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

II. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

Szkoła podczas rekrutacji wymaga informacji dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i przebiegu dotychczasowego zatrudnienia. Dodatkowo, sprawdza zatrudnionego pracownika w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Nauczyciel musi przedstawić informacje o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego. Zasady te dotyczą również pracowników ponownie zatrudnianych po przerwie do 3 miesięcy.

III. Zasady bezpiecznej relacji personel-dziecko

Personel szkoły zobowiązany jest traktować każde dziecko z szacunkiem, dbając o jego godność i potrzeby. Przemoc wobec dziecka jest kategorycznie niedopuszczalna. Zasady bezpiecznej komunikacji i kontaktu fizycznego z dziećmi są szczegółowo określone, zachęcając do cierpliwości, szacunku, i uwzględniania indywidualnych potrzeb. Działania personelu powinny zawsze promować dobro dziecka, a wszelkie przypadki przemocy lub niepokojące sytuacje wymagają zgodnego z procedurami postępowania. Kontakty z dziećmi poza godzinami pracy powinny być ograniczone i zawsze zgodne z zasadami prywatności. Pracownikom zaleca się utrzymanie profesjonalnej relacji z dziećmi, unikając spotkań prywatnych poza szkołą. Wszelkie sytuacje wymagające kontaktu z dzieckiem poza godzinami pracy powinny być zgłaszane dyrekcji, a rodzice muszą wyrazić zgodę. Dokument ten stanowi podstawę dla pracowników Szkoły Podstawowej nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Jarosławiu, regulując bezpieczne procedury oraz zasady postępowania w celu skutecznej ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

IV. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych:

Szkoła podejmuje różnorodne działania mające na celu zabezpieczenie dzieci przed treściami, które mogą zagrażać ich właściwemu rozwojowi w środowisku online. Przedstawiają się one w sposób następujący:

- W pracowni komputerowej zainstalowano i regularnie aktualizuje się oprogramowanie zabezpieczające.
- Dostęp dzieci do Internetu odbywa się pod nadzorem pracowników szkoły podczas zajęć komputerowych.
- Nauczyciele informują dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
- Nauczyciele czuwają nad bezpieczeństwem dzieci podczas lekcji związanych z korzystaniem z Internetu.
- Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
- Szkoła posiada oprogramowanie "Opiekun Ucznia w Internecie," które blokuje dostęp do treści przemocowych, pornograficznych, satanistycznych, itp.
- Nauczyciele mogą aktualizować bazę blokowanych stron oraz odblokowywać wybrane strony.
- Program rozpoznaje treści przeglądanych stron i może zablokować komunikatory

internetowe oraz pobieranie niebezpiecznych plików.

- Wszystkie komputery z dostępem do Internetu posiadają oprogramowanie ESET NOD 32, aktualizowane co najmniej raz na 2 miesiące.
- W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik szkoły podejmuje kroki, takie jak ustalanie użytkownika i informowanie pedagoga lub psychologa.

V. *Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci:*

- Szkoła stosuje najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych jest uznawane i respektowane przez szkołę.
- W działaniach związanych z utrwalaniem, przetwarzaniem, używaniem i publikacją wizerunków dzieci, szkoła kieruje odpowiedzialnością i rozważą.
- Zdjęcia i filmy przedstawiające dzieci są używane w celu celebrowania ich sukcesów, dokumentowania działań szkoły, zawsze z uwzględnieniem bezpieczeństwa dzieci.
- Przy utrwalaniu wizerunku dzieci, uwzględnia się różnorodność, obejmując chłopców i dziewczęta, różny wiek, uzdolnienia, stopień sprawności i różne grupy etniczne.
- Dzieci mają prawo decydować o rejestracji swojego wizerunku i jego wykorzystaniu, a szkoła uzyskuje pisemne zgody od rodziców na robienie zdjęć i publikację na mediach społecznościowych.
- Rodzice mogą wycofać zgodę w każdym momencie, a w przypadku wydarzeń publicznych, gdzie wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół, zgoda rodziców nie jest wymagana.

VI. *Jak rozpoznać przemoc wobec dziecka:*

- Występowanie wielu symptomów (fizycznych, behawioralnych i emocjonalnych) jednocześnie lub ich powtarzanie może wskazywać na doświadczanie przemocy przez dziecko.
- Symptomy obejmują fizyczne, behawioralne i emocjonalne znaki, takie jak: brud, kradzieże, żebranie, głód, brak opieki medycznej, obrażenia ciała, zmiany w zachowaniu, ucieczka do świata wirtualnego, nadużywanie substancji psychoaktywnych, zmiany w relacjach z rodzicami/opiekunami.
- Należy zwracać uwagę na sygnały, takie jak nieprzekonujące wyjaśnienia rodziców, zmiany w zachowaniu rodziców, nadmierne używanie agresji, brak zainteresowania losem dziecka, itp.
- W razie podejrzenia przemocy, rozmowa z dzieckiem powinna odbywać się w sprzyjających warunkach, z szacunkiem, empatią i cierpliwością.
- Ważne jest unikanie nacisku na dziecko, pochwała za odwagę podjęcia rozmowy oraz wsparcie dla dziecka, ukazując, że nie jest winne sytuacji, w której się znalazło.

VII. *Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka niepełnosprawnego oraz chorego przewlekle:*

- Skupienie na trudnościach wynikających z choroby dziecka, uwzględniając zmiany biologiczne, samopoczucie i adaptację do nowego statusu społecznego.
- Rozpoznanie przemocy w tym kontekście jest trudne z powodu świadków mających ograniczony dostęp do dziecka, problemów z ustaleniem pochodzenia śladów, podobieństwa objawów do symptomów z obszaru niepełnosprawności czy choroby.
- Analiza objawów dodatkowych towarzyszących niepełnosprawności lub chorobie, takich jak zachowania lękowe czy trudności w komunikacji.
- Dziecko może nie podać wszystkich informacji o swoich przeżyciach, a lęk dotyczy zarówno jego losu, jak i losu rodzica/opiekuna.
- Procedury interwencji powinny uwzględniać izolację dziecka od osób krzywdzących, zniekształcenia w sposobie myślenia dziecka oraz poczucie winy i odpowiedzialności.

VIII. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego:

- Pracownik zgłasza podejrzenie krzywdzenia dziecka dyrektorowi szkoły.
- Jeśli doszło do krzywdzenia, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który przeprowadza rozmowy z dzieckiem, rodzicem/opiekunem, przedstawia formy krzywdzenia i informuje o obowiązku podjęcia interwencji prawnej.
- W razie potwierdzenia krzywdzenia, właściwy organ wszczyna postępowanie, a szkoła zapewnia pomoc dziecku.
- Kontrakt z rodzicem zawiera działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje.
- W razie braku efektu, uruchamiana jest procedura "Niebieskiej Karty", a w skrajnych przypadkach, zawiadamiana jest policja lub prokuratura.

IX. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w szkole przez pracownika jednostki:

- Osoba zgłaszająca podejrzenie krzywdzenia dziecka przez pracownika informuje dyrektora szkoły.
- Dyrektor prowadzi rozmowę z pracownikiem, odsuwa go od bezpośredniej pracy z dziećmi, dokumentuje wszystkie czynności.
- W przypadku naruszenia praw dziecka, dyrektor powiadamia rzecznika dyscyplinarnego w ciągu 14 dni.
- Zawiadomienie może być pisemne, telefoniczne lub elektroniczne, opisując szczegółowo zdarzenie.

X. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w szkole przez rówieśników

- Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka w szkole przez rówieśników lub krzywdzone dziecko zgłasza problem do wychowawcy klasy/pedagoga szkolnego.
- Wychowawca wraz z pedagogiem przeprowadzają rozmowę z osobą poszkodowaną oraz z dzieckiem/dziećmi oskarżonymi o krzywdzenie swojego kolegi, bądź koleżanki.
- Po przeprowadzeniu takich rozmów wychowawca wraz z pedagogiem opracowują plan pomocowy dziecku – ofierze i dziecku – sprawcy.
- W bardziej skomplikowanym przypadku pedagog szkolny powinien zgłosić problem do dyrektora szkoły.
- Dyrektor powołuje zespół wychowawczy, w skład którego wchodzi: wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły oraz inni nauczyciele, pracownicy szkoły, którzy znają problem i mogą przyczynić się do jego rozwiązania.

XI. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- Jeżeli zachodzi potrzeba, należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej/wezwać pogotowie.
- Niezwłocznie powiadomić o fakcie dyrektora szkoły.
- Powiadomić rodziców ucznia.
- Osoba będąca świadkiem zdarzenia powinna zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa, (np. ostre przedmioty, przedmioty pochodzące z kradzieży).
- Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

XII. Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy i stalkingu:

- Szkoła działa otwarcie i szybko identyfikuje przypadki naruszeń bezpieczeństwa, zwłaszcza wobec naruszenia prawa.
- Dyrektor i nauczyciele uwzględniają kontekst indywidualnych przypadków, reagują adekwatnie do poziomu odpowiedzialności ucznia.
- Procedury interwencyjne obejmują działania wobec aktu/zdarzenia, uczestników zdarzenia, oraz instytucji pomocowych i współpracujących.
- Informacje o cyberprzemocy mogą pochodzić od różnych źródeł, a zgłoszenia mogą być anonimowe.
- Sposób postępowania obejmuje przekazywanie informacji wychowawcy klasy, analizę zdarzenia, ustalanie okoliczności, zabezpieczanie dowodów i monitoring interwencyjny.
- Nauczyciel informatyki, o ile to możliwe, zabezpiecza dowody i identyfikuje sprawcę cyberprzemocy.
- Zabezpieczenie dowodów obejmuje notowanie daty, treści wiadomości oraz dane nadawcy; ułatwia to dalsze postępowanie i współpracę z organami ścigania.
- Wobec sprawcy cyberprzemocy stosuje się kary zgodnie ze statutem szkoły.
- Ofiara cyberprzemocy otrzymuje wsparcie psychologiczno-pedagogiczne; szkoła monitoruje sytuację i informuje rodziców.
- Działania wobec sprawcy: Ofiara otrzymuje wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.
- Udzielanie pomocy i porad, jak zapewnić sobie bezpieczeństwo.
- Monitorowanie sytuacji ucznia po interwencji.

Działania wobec sprawcy:

- •Rozmowa z uczniem, zrozumienie okoliczności, omówienie skutków i konsekwencji regulaminowych.
- Odpowiedzialność sprawcy za usunięcie szkodliwych materiałów.
- Ustalenie zadośćuczynienia wobec ofiary.

Działania wobec ofiary:

- Ofiara otrzymuje wsparcie psychologiczno-pedagogiczne.
- Udzielanie pomocy i porad, jak zapewnić sobie bezpieczeństwo.

Współpraca z policją obejmuje:

- Spotkania pedagogów z policjantami.
- Spotkania z młodzieżą dotyczące odpowiedzialności za czyny karalne i bezpieczeństwa online.
- Wspólny udział w programach profilaktycznych.

XIII. Procedura Niebieskiej Karty:

- Procedura obejmuje interwencję wielu służb w celu zatrzymania przemocy domowej.
- Podmiotami zobowiązanymi są jednostki pomocy społecznej, gminne komisje alkoholowe, policja, oświata i służba zdrowia.
- Szkoła ma obowiązek wszcząć procedurę w przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy w rodzinie wobec ucznia bez konieczności posiadania dowodów.
- Pracownik szkoły obowiązany jest reagować i informować dyrekcję o sytuacjach przemocy domowej wobec ucznia.

XIV. Ważne telefony i adresy:

- Podane są numery telefonów do różnych organizacji pomagających ofiarom przemocy.
  - ✓ Ośrodki pomocy społecznej –.
  - ✓ Powiatowe centra pomocy rodzinie .
  - ✓ Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia.
  - ✓ Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
  - ✓ Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym

Przestępstwem

- ✓ Sądy opiekuńcze – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- ✓ Placówki ochrony zdrowia – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- ✓ Komisje rozwiązywania problemów.
- ✓ Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Możesz zadzwonić do:

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. **800 12 00 02**

Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. **+48 222 309 900**

Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr **800 120 226**

XV. Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich:

Osoby odpowiedzialne za monitorowanie to Bernardeta Kwaśniak-Górka, Anna Łuczyńska, Maria Kowal, Janusz Gałasiewicz.

- Ich obowiązki obejmują monitorowanie, reagowanie na sygnały naruszeń, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz proponowanie zmian w standardach.
- Raz w roku przeprowadzana jest ankietę monitorująca poziom realizacji procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
- Dyrektor wprowadza ewentualne zmiany i przypomina pracownikom o obowiązujących procedurach i zasadach.